

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. april 2024
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Christina Seencha
Henriksen
Sagsnr.: 2024-04173
Dok.: 3253471

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven. (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt) (L116).

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 5 vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven. (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt) (L116), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. april 2024.

Peter Hummelgaard

/

Sofie Skou Sandager

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 5 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven. (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt) (L116):

”Vil ministeren yde teknisk bistand til et ændringsforslag, hvoraf det tydeligt fremgår, at de foreslåede ændringer i lovforslaget ikke omfatter offentligt ansatte, der ikke har direkte kontakt med borgere, og vil ministeren redegøre for sin holdning til dette?”

Svar:

Med den foreslåede ændring af offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, lægges der op til at sænke tærsklen for, hvornår en anmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende, betydeligt. Der lægges endvidere op til at lovfæste den i forvaltningsloven forudsatte adgang til at kunne afslå at behandle anmodninger om partsaktindsigt, der er motiveret af retsstridige eller lignende hensigter. Denne del af lovforslaget omfatter alle offentligt ansatte.

De gældende regler om adgangen til at afslå aktindsigtsanmodninger, der følger af offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, og bemærkningerne til forvaltningslovens § 9 a, omfatter ligeledes alle offentligt ansatte, og der er således med lovforslaget ikke lagt op til at ændre herpå.

Lovforslaget lægger desuden med den foreslåede ændring af offentlighedslovens § 21, stk. 3, op til, at man vil kunne tage hensyn til offentligt ansattes tryghed ved vurderingen af, om den ansattes navn skal udleveres i forbindelse med en aktindsigtssag. Denne ændring er først og fremmest relevant for offentligt ansatte, der har borgernære funktioner, og hvis arbejdsopgaver indebærer en høj risiko for konflikt med borgere. Det kan eksempelvis være ansatte i fængsler, psykiatrien, politiet og på det sociale område.

Efter omstændighederne vil bestemmelsen også kunne finde anvendelse på andre offentligt ansatte med borgernære funktioner, hvor der findes at være et tilsvarende beskyttelsesbehov, f.eks. ansatte i Skatteforvaltningen, Hjemrejsestyrelsen, Udlændingestyrelsen og Fødevarestyrelsen.

Som anført i bemærkningerne til den foreslåede ændring af offentlighedslovens § 21, stk. 3, vil bestemmelsen som det klare

udgangspunkt ikke omfatte offentligt ansatte i departementer, styrelser, regioner, kommuner m.v., der i deres daglige arbejde har meget begrænset eller ingen borgerkontakt. Det forudsættes endvidere, at bestemmelsen kun helt undtagelsesvist vil finde anvendelse med hensyn til ansatte i chefstillinger. Det kan eksempelvis være i relation til overlæger, ledende overlæger og cheflæger, der har borgerkontakt i bl.a. lægevagten, akutmodtagelsen og psykiatrien.

Det følger af den foreslåede ændring af offentlighedslovens § 21, stk. 3, at der skal være tale om »væsentlige hensyn« til den ansattes tryghed. Som anført i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse indebærer det navnlig, at ikke ethvert hensyn til den ansattes tryghed vil kunne medføre, at udlevering nægtes. En helt generel og ubegrundet tilkendegivelse fra den ansatte om, at udlevering vil udløse en følelse af utryghed, vil således ikke være tilstrækkelig.

Der henvises i den forbindelse til Folketingets Ombudsmands udtalelse i FOB 2014-18, der også er omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.1.1.2. I sagen anførte ombudsmanden, at en generel vurdering af risikoen for, at en række navngivne ansatte, herunder en souschef, kunne blive omtalt i medierne på en måde, som kunne opleves som krænkende, ikke kunne danne grundlag for afslag på aktindsigt.

På den baggrund mener jeg ikke, der er et behov for et ændringsforslag, der indebærer, at de foreslåede ændringer i lovforslaget ikke omfatter offentligt ansatte, der ikke har direkte kontakt med borgere.

Som anført ovenfor, indebærer den foreslåede ændring af forvaltningslovens § 9 a ikke en ændring af retstilstanden. Justitsministeriet har på den baggrund ikke ydet teknisk bistand til et ændringsforslag heraf.

Et sådant ændringsforslag vil i øvrigt kunne udformes som følger:

**”Ændringsforslag
til
Forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen og
forvaltningsloven
(Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt) (L 116)**

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af (...), tiltrådt af (...):

Til § 1

1) I det under nr. 1 foreslåede § 9, stk. 2, nr. 2, indsættes efter pkt. 1 som nyt punktum:

»Såfremt anmodningen angår en offentligt ansat, der i sit daglige arbejde ikke har direkte kontakt med borgere, kan behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter § 7, uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, alene afslås, i det omfang anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål el.lign. «

[Den foreslåede ændring omfatter ikke offentligt ansatte, der ikke har borgernære funktioner]

2) I det under nr. 2 foreslåede § 21, stk. 3, indsættes efter »herimod«:

», medmindre den ansatte i sit daglige arbejde ikke har direkte kontakt med borgere«.

[Den foreslåede ændring omfatter ikke offentligt ansatte, der ikke har borgernære funktioner]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-2

Det foreslås, at de foreslåede ændringer i lovforslaget ikke omfatter offentligt ansatte, der i deres daglige arbejde ikke har direkte kontakt med borgere.”